

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1120/15-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zřízení	Mateřská škola Čeperka, okres Pardubice
Sídlo	Janáčkova 248, 533 45 Opatovice nad Labem
E-mail právnické osoby	ms-ceperka@volny.cz
IČ	60 158 883
Identifikátor	600 095 487
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Vratislavou Dvořáčkovou, ředitelkou
Zřizovatel	obec Čeperka
Místo inspekční činnosti	Janáčkova 248, 533 45 Opatovice nad Labem
Termín inspekční činnosti	30. 11. a 2. 12. 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a posouzení jeho souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Čeperka, okres Pardubice (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy s provozem od 6:30 do 16:00 hodin a školní jídelny. V době inspekce škola evidovala padesát dětí, čímž byla kapacita plně využita. Děti jsou rozděleny do dvou částečně věkově smíšených tříd. Z celkového počtu bylo 19 dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, z toho pět mělo její odklad. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu „Barevný svět“ (dále ŠVP).

Další informace o činnosti školy, vzdělávací nabídce i přijímacím řízení může veřejnost získat na nových internetových stránkách www.ceperka.cz a v místním zpravodaji.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Ředitelka má mnoholetou praxi v řídicí funkci. Své vedení školy založila zejména na každodenní komunikaci se všemi zaměstnanci, vzájemné spolupráci a pozitivních vztazích na pracovišti. Vzhledem k velikosti školy si většinu řídicích kompetencí ponechala, část dílčích úkolů převedla na jednotlivé učitelky. Z předložené dokumentace je patrné, že sleduje chod celé školy. Nastavený vnitřní informační systém je s ohledem na dané podmínky funkční. Ze záznamů z jednání pedagogické rady vyplynulo projednávání organizačních a pedagogických záležitostí. Rezervy se jeví v oblasti systematického vyhodnocování práce školy a přijímání záměrů dalšího působení, neboť od školního roku 2013/2014 probíhá pouze hodnocení části vzdělávacího procesu s minimálním přijímáním cílů. V ŠVP je sice popsán evaluační systém školy, ale jeho realizace v plném rozsahu neprobíhá, čímž není podporován strategický rozvoj školy.

Školní vzdělávací program „Barevný svět“ je zpracován v souladu s daným rámcovým vzdělávacím programem. Také další povinná dokumentace odpovídá požadavkům právních předpisů. Škola má prostřednictvím školního a organizačního řádu a dalších interních směrnic nastavena účinná pravidla a mechanismy k organizování činnosti. Zásady zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí jsou stanoveny ve vnitřních dokumentech školy. Tato tematika je také přirozenou součástí vzdělávacího obsahu. Děti jsou přiměřenou formou seznamovány s možnými riziky ohrožení vlastního bezpečí, což se odráží v minimální úrazovosti.

Školní stravování je poskytováno v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Škola zabezpečuje stravování pro děti a zaměstnance školy a pro Základní školu Čeperka, okres Pardubice ve vlastní školní jídelně. Časté zařazování nových produktů a zeleninových pokrmů do jídelních lístků přispívá k vytváření zdravých stravovacích návyků. V menší míře jsou zařazovány ryby, ovoce a mléčné výrobky. Dodržování pitného režimu po celý den je zajištěno.

Vzdělávání zajišťují čtyři pedagogické pracovnice včetně ředitelky. Všechny jsou odborně kvalifikované s převážně dlouhodobými pedagogickými zkušenostmi, jedna učitelka má zkrácený pracovní úvazek (0,92). Ne zcela příznivým zjištěním bylo méně efektivní rozložení přímé pedagogické činnosti, které by mohlo při vhodnějším nastavení významně přispět k rozsáhlejšímu souběžnému působení učitelek v hlavním vzdělávacím proudu v dopoledním čase. V rámci dalšího vzdělávání pedagogové v menší míře využívají k získání prohlubujících poznatků z oblasti předškolní pedagogiky a psychologie vzdělávací akce. To se projevuje v některých stereotypních didaktických postupech.

Ke své činnosti má škola kvalitní prostorové podmínky pro hru, dynamický pohyb i odpočinek dětí. Hračky a didaktické potřeby odpovídají věkovému složení tříd. Dětem jsou převážně volně přístupné, což vytváří motivační nabídku zejména pro jejich spontánní vyžití. Na základě finančních možností a za přispění zřizovatele dochází průběžně ke zkvalitnění technického stavu školy i zlepšení materiálních podmínek. V uplynulém období došlo např. k rekonstrukci budovy (zateplení, výměna oken, nová fasáda), k výměně podlahových krytin a vybavení školní jídelny novým nábytkem. Opomíjeno není ani doplňování a obnovování hraček, učebních pomůcek a dalšího vybavení.

Škola hospodaří s finančními prostředky získanými ze státního rozpočtu včetně poskytnutých rozvojových programů na zvýšení platů a s prostředky od zřizovatele

na úhradu provozních nákladů. Součástí základního příjmu je i úplata za předškolní vzdělávání ve výši 400 Kč měsíčně. Škole se daří získávat sponzorské dary od různých firem.

Personální, materiálně-technické a finanční podmínky umožňují realizaci ŠVP. Rozvoj školy není systematicky podporován, důvodem je zejména nevyužívání nastavených hodnotících procesů.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

Poskytované vzdělávání vycházelo z integrovaných bloků nastavených ve ŠVP. Při plánování konkrétního učiva na třídní úrovni docházelo k námětovému propojení všech požadovaných vzdělávacích oblastí. Ne vždy ale byla zřejmá provázanost učiva s cílem a očekávaným výstupem, což ve spojení s didaktickými postupy vedlo k méně vyváženému osvojování klíčových kompetencí. Škola pro plnění vzdělávacích záměrů v přirozených podmínkách obohacuje obvyklou vzdělávací nabídku různými aktivitami (mj. kulturními programy, výlety, adventními dílnami, plaveckým výcvikem). Některé probíhají ve spolupráci s místní základní školou a dalšími zájmovými organizacemi a institucemi, např. Sdružením dobrovolných hasičů Čeperka, Mysliveckým sdružením Hrobice. Děti mohou využívat nabídku zájmových kroužků (aerobik, angličtina) v odpoledních hodinách realizovaných lektory za úplatu.

Vzdělávání v obou třídách probíhalo v příznivé atmosféře se zřetelnou důvěrou mezi dětmi a dospělými. Učitelky v případě potřeby uplatňovaly vhodný osobní přístup. Využívaly pozitivní ocenění dětí, které podněcovalo jejich pozitivní sebepojetí. Vzájemné hodnocení či sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe zatím zařazeno nebylo. Ve třídě starších dětí jsou vzdělávací strategie orientovány spíše na děti v posledním ročníku před vstupem do základní školy. S těmito dětmi je také individuálně pracováno v rámci diferencovaného odpočinku po obědě, což posiluje možnosti úspěšnosti na vyšším stupni vzdělávání.

Organizace vzdělávání v ranních hodinách dostatečně nezohledňovala příchod všech dětí, neboť bezprostředně po osmé hodině byly realizovány různé řízené činnosti. To některým neumožňovalo vytvářet si potřebné herní návyky, hru tvořivě rozvinout či dokončit. Omezován tím byl i prostor pro bezprostřední komunikaci a vzájemnou spolupráci. Didakticky cílené činnosti probíhaly individuální a frontální formou, práce v menších skupinách využita nebyla. Zvolené metody v jejich průběhu byly aplikovány s různou mírou efektivity. Učení činností (dovednostně-praktické) a hrou umožňovalo dětem aktivní zapojení. To se odrazilo v jejich zaujetí zpravidla po celou dobu konání, přestože obsah vzdělávací nabídky nebyl rozlišen s ohledem na věkové zvláštnosti. Naopak děti přechodně ztrácely pozornost při aplikaci části verbálních metod, kdy se nepříznivě projevila zvolená organizace vzdělávání a menší respektování předpokladů jednotlivců. Plynulost vzdělávacího procesu nepříliš pozitivně ovlivnily režimové přechody (hygiena, svačina) se zbytečnými prostopji. Ze sledovaného vzdělávacího procesu i záznamů v třídních knihách vyplývá, že v menší míře k cílenému rozvoji poznání dochází prostřednictvím experimentování, samostatného řešení problémů s hledáním různých variant východisek a cíleného kooperativního učení.

Realizované vzdělávání výrazně rozvíjelo kompetence k učení. Intuitivně i cíleně byly také formovány elementární základy funkčních gramotností. Vzdělávací nabídka podporuje utváření předčtenářských dovedností i předmatematických schopností. Pro posílení správné výslovnosti dětí jsou občas zařazovány kolektivní jazykové chvílky, ale systematická pravidelnost není zcela zřejmá. Pozornost je také věnována rozvoji jemné motoriky.

Nedílnou součástí vzdělávacího obsahu jsou aktivity podporující získávání znalostí o světě lidí a přírodě včetně utváření povědomí o ochraně životního prostředí. Mnohé poznatky děti získávají praktickými činnostmi a smyslovým vnímáním různých ekologických systémů při častých vycházkách do blízkého okolí. Do denního programu jsou v různých formách zařazovány pohybové aktivity, někdy s využitím tělovýchovného náčiní. Rozvoji sociálních dovedností napomáhají stanovená pravidla jednání, mnohé příležitosti poskytuje též věkově smíšená skupina kolektivu.

Předškolní vzdělávání podporovalo rozvoj osobnosti dítěte, i když jeho organizace a didaktické postupy méně respektovaly věkové zvláštnosti a potřeby jednotlivců. Realizovaný vzdělávací proces výrazně podněcoval osvojování kompetencí k učení.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

Při vzdělávání děti prokazovaly postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Děti byly bezprostředně komunikativní, chovaly se k sobě přátelsky, v případě potřeby si pomáhaly, zvládaly řešení běžných problémů. Kultivovaně sdělovaly svoje poznatky a mínění, rozlišovaly reálné a smyšlené. Dobře kladenými otázkami dokázaly zopakovat děj čteného příběhu. Svými reakcemi prokázaly odpovídající vědomosti z oblasti společenské i přírodovědné. Z vyjadřování byla patrná přiměřeně bohatá slovní zásoba dětí, u některých i starších přetrvává nesprávná výslovnost. Stejně to u nich bylo s upevněným správným úchopem tužky. Děti při činnostech záměrně využívaly paměť, reprodukovaly značné množství básní a písní. Na plnění úkolů se většinou soustředily, postupovaly podle instrukcí, chápaly číselnou řadu v rozsahu do deseti. Vzhledem k častému zařazování výtvarných a praktických aktivit přiměřeně zacházely s výtvarnými i pracovními materiály a potřebami. Na dobré úrovni zvládaly základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci i dokázaly sladit pohyb s rytmem. Děti jsou účinně vedeny k základům sebeobsluhy, mají dobře zažitá pravidla chování, hygienické a společenské a návyky. Školou pořádané kulturně-společenské akce a prezentace dovedností dětí na veřejnosti přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí.

Učitelky mají přehled o rozvoji jednotlivých dětí. Vedou o nich záznamy, které doplňují kresbou postavy, ale již ne způsobem podpory jejich dalšího rozvoje. Ten je stanoven pouze u dětí s odkladem povinné školní docházky v individuálním plánu vzdělávání. Zákonní zástupci jsou o obsahu a výsledcích vzdělávání průběžně informováni. V rámci poradenského servisu jim škola poskytuje kontakty na odborné pracovníky, např. logopeda. Vzájemné vztahy prohlubují neformální aktivity školy, např. tematicky zaměřené besídky.

Projevy dětí svědčí o postupném osvojování elementárních poznatků, schopností a postojů potřebných pro úspěšné pokračování v dalším vzdělávání.

Závěry

a) K silným stránkám školy patří:

- odborná kvalifikovanost pedagogických pracovníků,
- pozitivní klima pro utváření příznivých mezilidských vztahů,
- podpora formování elementárních základů pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

b) Slabá stránka školy byla shledána:

- v pravidelném hodnocení všech oblastí souvisejících s činností školy a využití závěrů k systematickému rozvoji a dalšímu prohlubování koncepce.

c) Návrhy na zlepšení stavu školy:

- při ranní organizaci vzdělávání poskytnout dětem větší prostor pro spontánní vyžití,
- pravidelně realizovat primární logopedickou prevenci na třídách,
- průběžně vést děti k sebereflexi a vzájemnému hodnocení,
- při plánování konkrétní vzdělávací nabídky více promyšlet organizaci vzdělávání z hlediska uplatněných forem, podporovat dětskou zvědavost a potřebu objevovat častějším zařazováním aktivizujících metod,
- zintenzivnit účast pedagogů na vzdělávacích akcích v rámci dalšího vzdělávání pro získání nových poznatků v oblasti moderních didaktických postupů,
- zefektivnit rozpis přímé pedagogické činnosti s ohledem na možnost většího rozsahu souběžného působení učitelek v dopoledním vzdělávání dětí.

d) V porovnání se závěry poslední inspekční činnosti došlo ke kvalitativnímu posunu především v oblasti materiálně-technických podmínek vzdělávání.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Čeperka ze dne 20. 5. 2010
2. Rozhodnutí o provedení zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 31122/2006 OŠK, ze dne 25. 7. 2006
3. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 2. 2000
4. Potvrzení ve funkci ředitelky školy na dobu určitou šesti let ze dne 28. 8. 2012
5. Povolení výjimky z počtu dětí ve třídě ze dne 3. 7. 2009 na dobu neurčitou
6. Školní matrika – školní rok 2014/2015
7. Školní řád mateřské školy ze dne 29. 6. 2015 s účinností od 1. 9. 2015
8. Školní vzdělávací program „Barevný svět“ s platností od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2018
9. Třídní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání – školní rok 2015/2016
10. Třídní knihy – školní rok 2015/2016
11. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2015/2016
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2015/2016
13. Záписy z jednání pedagogické rady – školní roky 2014/2015 a 2015/2016
14. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2015/2016
15. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
16. Dokumentace týkající se školního stravování dětí platná k datu inspekce
17. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy a školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Lenka Koutníková, kontrolní pracovníce

Bc. Lenka Koutníková v. r.

V Pardubicích dne 11. 12. 2015

Datum a podpis ředitelky potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Vratislava Dvořáčková, ředitelka

Vratislava Dvořáčková v. r.

V Čeperce dne 15. 12. 2012